

Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chodov, Školní 697, okres Sokolov

Školní 697, 353 35 Chodov

Identifikátor školy: 600 072 983

Termín konání inspekce: 15. – 19. listopadu 2004

Čj.:	05-1376/04-5065
Signatura:	oe3cy107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je jednou ze tří základních škol v Chodově. Zřizuje ji Město Chodov jako příspěvkovou organizaci. Je umístěna v centru města ve dvou budovách.

V době inspekce škola vzdělávala 435 žáků ve dvaceti třídách. Na prvním i druhém stupni je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96–2, včetně úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Na prvním stupni jsou do výuky začleňovány prvky alternativního vzdělávacího programu Tvořivá škola.

Součástí školy je školní družina, stravování žáků zajišťuje zřizovatel ve školní jídelně jiné základní školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiální podmínky a průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, dějepis a fyzika na druhém stupni základní školy.

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro další vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka sledovaných předmětů je na druhém stupni zajištěna celkem devíti učiteli. V personálním zabezpečení jednotlivých předmětů jsou rozdíly – český jazyk vyučují jen učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, matematiku a fyziku naopak pouze učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti. Dějepis je z velké části zajištěn učitelkami s předepsanou způsobilostí, pouze jedna z nich je bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve škole působí výchovná poradkyně, která je kvalifikovanou učitelkou, požadovaný kurz pro výchovné poradce však neabsolvovala.

Při přidělování úvazků vychází ředitel kromě odbornosti a zaměření učitelů i ze zájmu učitelů o vyučovaný předmět, většina učitelů, vyučujících nekvalifikovaně uvedené přírodovědné předměty, má v jejich výuce delší zkušenost.

Pro sledované předměty nejsou ve škole zřízeny metodické složky, každý předmět má určeného koordinátora, který zajišťuje spolupráci učitelů stejných předmětů. Tato spolupráce je většinou funkční; probíhá prostřednictvím neformálních schůzek, na kterých jsou diskutovány tematické plány výuky a koordinovány různé oblasti výuky (písemnosti, soutěže apod.). Účelné mezipředmětové propojení českého jazyka a dějepisu je umožněno tím, že většina učitelek českého jazyka vyučuje i druhý předmět. V matematice a fyzice je situace méně příznivá, vzhledem k chybějící odborné způsobilosti všech učitelů těchto předmětů je jejich metodické vedení zajištěno jen účastí na akcích dalšího vzdělávání učitelů a vzájemnou výměnou zkušeností. Oblast dalšího vzdělávání je ve všech sledovaných předmětech zaměřena na potřeby školy, vychází především z aktuální nutnosti vytvoření školního vzdělávacího programu a je pro výuku přínosem.

Školu vede ředitel spolu s jednou zástupkyní, se kterou se dělí o kompetence v oblasti výchovy a vzdělávání. Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Na jejích jednáních jsou projednávány konkrétní problémy chování a prospěchu žáků; z obsahu záznamů z jednání i z atmosféry sledované přímo ve škole je patrná úzká a efektivní spolupráce pedagogického sboru s vedením školy.

Kontrola práce pedagogických pracovníků je prováděna na základě plánu především formou přímých hospitací ve výuce, kontrolou plnění dalších povinností pracovníků či sledováním

úrovně povinné a interní dokumentace včetně písemností žáků. Pro hodnocení pracovníků jsou vytvořena veřejně známá kritéria, která jsou v praxi účelně využívána.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledované předměty jsou vyučovány v hlavní budově školy, kde jsou umístěny třídy druhého stupně a kde sídlí vedení školy. Výuka probíhá v kmenových třídách, vybavených novým či velmi dobře udržovaným nábytkem. Učebny i další prostory školy působí příznivým estetickým dojmem a pro žáky jsou podnětné.

Pro výuku českého jazyka, matematiky, dějepisu i fyziky mohou učitelé využít funkční didaktickou techniku (je zřízena zvláštní učebna s instalovaným televizorem a videorekordérem) a další, převážně moderní pomůcky. Vybavení předmětových kabinetů je průběžně doplňováno a inovováno. Vedení školy klade důraz na efektivní využívání výpočetní techniky, ve sledovaných předmětech se však její vliv na výuku zatím neprojevuje.

Ve škole je k dispozici učitelská i žakovská knihovna s potřebnou naučnou i krásnou literaturou včetně slovníkových a jazykových příruček. Průběžně doplňovány jsou i soubory obrazových a zvukových nosičů, map, velmi dobré je i vybavení pro zařazování experimentů ve fyzice i pro názornou výuku matematiky.

Zodpovědnost za stav a modernizaci předmětových sbírek je svěřena konkrétním pracovníkům, se kterými vedení školy spolupracuje při přijímání opatření v této oblasti.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných předmětech velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola. Učební plán školy je v souladu s učebními dokumenty zvoleného programu. Žákům druhého stupně jsou počínaje sedmým ročníkem nabízeny volitelné předměty ruský a anglický jazyk, přírodopisná praktika a sportovní hry. Žáci sedmého ročníku mají učební plán rozšířen o další volitelný předmět, cvičení z českého jazyka, který je z jejich hlediska povinným předmětem. Nad rámec učebního plánu nabízí škola zájmové kroužky (např. atletický, keramický).

Učební osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány. Rozvrh hodin je sestaven v souladu s učebním plánem a výuka podle něj reálně probíhá.

Ve škole jsou vytvořeny účinné kontrolní mechanismy, které zabezpečují dodržování schválených učebních dokumentů.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání žáků.

Organizace vyučování je funkční, v sestavení rozvrhu hodin jsou respektovány právní předpisy i psychohygienické zásady.

Informace o průběhu školní docházky a chování žáků jsou jejich zákonným zástupcům řádně předávány na třídních schůzkách nebo písemně, rodiče mohou vedení školy i učitele kdykoliv navštívit.

Vnitřní řád školy stanovuje pravidla pro žáky i pedagogické pracovníky, jsou zde zmíněna jejich práva i povinnosti. Pro žáky je ve všech třídách zveřejněn Školní řád, který je částí vnitřního řádu. Stanovuje mj. i pravidla klasifikace žáků, kteří mají velký počet zameškaných vyučovacích hodin. Vzhledem k vyššímu počtu žáků se sociálně znevýhodněného prostředí musí škola často řešit problémy se záškoláctvím a dalšími negativními jevy. Z předložené

dokumentace i z pozorování života školy vyplývá, že uvedené problémy jsou řešeny s důrazem na individuální přístup k jednotlivcům; ve škole je úspěšně vytvářena příznivá sociální atmosféra, založená na korektních vztazích učitelů a žáků.

Na práci školy v této oblasti mají významný podíl i výchovná poradkyně i pracovnice pro prevenci sociálně patologických jevů. Jejich práce je plánovaná, založená na spolupráci s rodinami žáků a dalšími partnery, především s pedagogicko-psychologickou poradnou, úřadem práce a policií. V součinnosti s policií byly ve škole zjištěny a vyřešeny některé případy šikany. Informace k prevenci negativních jevů a výchovnému poradenství (volba povolání apod.) jsou žákům přístupné ve třídách i dalších školních prostorech.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, cvičení z českého jazyka a dějepis na druhém stupni

Plánování a bezprostřední příprava na výuku vycházely ze schválených učebních osnov. Stanovené cíle výuky byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy.

Hospitace proběhly u vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí, všechny mají delší zkušenost a velmi dobrou odbornou a metodickou erudici.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou podnětné po estetické stránce i z hlediska tematického zaměření výzdoby vzhledem k obsahu předmětu. Ve sledované výuce byly účelně využity učebnice, didaktická technika, v některých případech i ukázky z odborné a krásné literatury. Žáci poměrně úspěšně pracovali s mapami, atlasy, slovníky i s různými doplňkovými pomůckami. Žáci se učili vyhledávat informace z atlasů, jazykových příruček a slovníků.

Organizace hodin byla ve většině promyšlená. Použité metody byly zvoleny většinou účelně, nebyly však vždy využity s potřebnou efektivitou. Způsob výkladu se v českém jazyce i dějepisu u jednotlivých vyučujících lišil, ve většině tříd jsou žáci vedeni k samostatnému vyvozování nového učiva s pomocí textu (tyto hodiny byly efektivnější), v jiných je nová učební látka předávána jako hotová ucelená informace bez aktivní účasti žáků. V literární výchově byla sledována velmi dobrá práce s obsahem textů. Vyučující práci žáků v hodinách kontrolují, vedou je k zamyšlení i ke komunikaci; v komunikativních dovednostech však nejsou žáci příliš úspěšní. Psychohygienické podmínky výuky byly většinou velmi dobré, v hodinách byly střídány různé činnosti pro udržení pozornosti a aktivity žáků.

Žáci byli velmi dobře motivováni k zájmu o probírané učivo i k udržení pozornosti. Učitelky využívají dosavadních zkušeností žáků, upozorňují je na mezipředmětové souvislosti. V některých hodinách žáci s úspěchem vyhledávali potřebné informace sami.

Atmosféra ve třídách byla přátelská, spolupráce mezi žáky a učitelkami je efektivní a přínosná pro obě strany.

Hodnocení probíhalo především průběžně slovním způsobem, vyučující preferují pochvalu a povzbuzení před negativním hodnocením výkonu a tempa žáků. V některých hodinách chybělo celkové hodnocení práce žáků. Klasifikace odpovídala sledovaným aktuálním znalostem a dovednostem žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce, cvičení v českém jazyce a dějepisu na druhém stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika a fyzika na druhém stupni

Výuka matematiky i fyziky vychází z kvalitních tematických plánů korespondujících jak s osnovami, tak s učebnicemi. Jednotliví vyučující plánují výuku individuálně, pro každý

ročník mají vlastní tematické plány. V obou předmětech je správně a systematicky kladen důraz na aplikační praktické pojetí těchto tradičně obávaných exaktních předmětů.

Matematiku vyučuje čtveřice vyučujících vesměs bez patřičné odborné a pedagogické způsobilosti, přičemž dvě nejzkušenější vyučující jsou kvalifikovány pro první stupeň a mají tedy alespoň částečnou pedagogickou kvalifikaci. Fyziku momentálně vyučuje jeden vyučující, rovněž bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti. Všichni vyučující se prezentují efektivní neformální spoluprací v rámci předmětové komise a maximálním zájmem o co nejlepší výsledky svých žáků i tříd. Přestože absence odborné způsobilosti týmu vyučujících neměla zásadní negativní vliv na kvalitu výuky, zůstává posílení odborné způsobilosti pro výuku těchto předmětů klíčovým úkolem pro vedení školy.

Výuka obou předmětů probíhala ve standardních třídách, vesměs esteticky velmi dobře působících, nicméně ve fyzice jsou experimentální možnosti vyučujícího značně omezené vzhledem k absenci odborné učebny. Žádoucí koncepční materiální modernizace ve fyzice nesporně souvisí s potřebou získání kvalifikovaného perspektivního vyučujícího. Učebnice i dostupné pomůcky byly ve výuce využity vesměs účelně.

Hospitované hodiny byly velmi dobře organizovány a předcházela jim pečlivá a promyšlená příprava. V obou předmětech byl tradičním metodickým základem všech hodin řízený rozhovor s trvalou snahou o aktivizaci žáků v průběhu celé vyučovací hodiny. Důležitým faktorem pro kvalitní psychohygienické podmínky výuky byla pestrá náplň hodin s důrazem na praktické aplikace i zkušenosti samotných žáků. V rámci moderní metodiky zasluhují celkově výraznější zastoupení problémové pojetí výkladu a využití všech možností pozitivní žákovské motivace.

Vyučující mají patřičnou autoritu, jejich většinou spontánní a přátelský způsob komunikace se žáky přispívá ke zdravému nestresujícímu klimatu v hodinách.

Hodnocení žáků je tradiční, v matematice převažuje písemné zkoušení, dostatečný počet známek zaručuje objektivnost výsledné klasifikace. V obou předmětech je patrná důslednost vyučujících při psaní a kontrole žákovských poznámek. V matematice jsou velmi pečlivě hodnoceny a zadávány čtvrtletní písemné práce. Jejich obsahová i časová náročnost je nastavena relativně vysoko, takže ve třídách s většinovým zastoupením průměrných a horších žáků jsou vypočtené průměry často velmi vysoké a tím demotivující. Nutno ovšem konstatovat, že výsledky vědomostních testů devátých tříd (v rámci plošného zadání v celém kraji) potvrdily solidní vědomostní úroveň matematických znalostí žáků školy. Nadané žáky vyučující systematicky vedou k aktivní účasti v soutěžích.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a fyzice na druhém stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje na prvním stupni prostřednictvím testů, zadávaných vedením školy. Hodnocení testů je analyzováno a na základě výsledků jsou přijímána opatření. Na druhém stupni jsou výsledky vzdělávání zjišťovány běžnými prostředky, tj. klasifikací ve vyučovacích předmětech. Ve školním roce 2003/2004 se žáci devátého ročníku zúčastnili testování znalostí z českého jazyka, matematiky a všeobecných studijních předpokladů, které proběhlo v Karlovarském kraji ve všech základních školách.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

V souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola zpracoval ředitel školy učební plán, který s účinností od 1. září 2004 upravil na základě metodického pokynu MŠMT k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu. Tím se zvýšil celkový týdenní počet vyučovacích hodin v sedmém ročníku o jednu vyučovací hodinu. Z možností, které zmíněný metodický pokyn uvádí, využil ředitel zařazení dalšího volitelného předmětu Cvičení z českého jazyka pro všechny žáky.

Navýšené hodiny vyučují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Obsah uvedeného volitelného předmětu nepřináší nárůst zátěže žáků. Sledovaná výuka nezvyšuje poznatkovou část učiva, naopak přispívá k rozvoji dovedností a kompetencí žáků, zaměřena byla především na získávání komunikačních dovedností. Sledované formy a metody vzdělávání většinou vedly k aktivnímu učení žáků.

Učební plán školy byl rozšířen v souladu s metodickým pokynem MŠMT.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 4. 2. 2003, čj. 10 449/03-21;
2. Rozvrh hodin tříd druhého stupně ve školním roce 2004/2005;
3. Třídní knihy tříd druhého stupně ve školním roce 2004/2005;
4. Třídní výkazy tříd druhého stupně ve školním roce 2004/2005;
5. Katalogové listy žáků tříd druhého stupně ve školním roce 2004/2005;
6. Organizační řád ze dne 2. září 2002;
7. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků, vyučujících sledované předměty;
8. Vnitřní řád školy ze dne 30. 8. 2001;
9. Učební plán školy platný ve školní roce 2004/2005;
10. Tematické plány sledovaných předmětů, platné ve školním roce 2004/2005;
11. Plán práce školy pro školní rok 2004/2005;
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti vedení školy pro školní rok 2004/2005;
13. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2004/2005;
14. Záznamy z kontrolní činnosti vedení školy ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
15. Plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2004/2005;
16. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2004/2005;
17. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004;
18. Písemnosti žáků ve sledovaných předmětech;
19. Výsledky žáků devátých tříd v testech Cermat ve školním roce 2003/2004.

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů je v případě českého jazyk a dějepisu převážně vedena učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, v případě matematiky a fyziky jsou výukou pověřeni naopak učitelé bez předepsané kvalifikace, na kvalitu výuky však nemá tento fakt výrazný negativní vliv. Učitelům je vedením školy zajišťována metodická i odborná pomoc. Pedagogičtí pracovníci jsou ke kvalitní práci účinně motivováni.

Pro realizaci výuky sledovaných předmětů disponuje škola velmi dobrým materiálním zázemím, tj. především dostatkem prostoru, funkční didaktické techniky a základních pomůcek.

Sledovaná výuka probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Organizace výuky je efektivní, informovanost žáků a jejich zákonných zástupců je zajištěna. Výchovné poradenství je orientováno na profesní budoucnost žáků i na jejich výchovné problémy.

V průběhu sledované výuky bylo účelně využito efektivních metod a forem práce, které většinou přispěly k aktivitě žáků a jejich zájmu o učení. Výuka je plánována, bezprostřední příprava učitelů a organizace hodin jsou velmi dobré. Žáci jsou v průběhu výuky vedeni k samostatnosti a k získávání komunikativních dovedností; motivováni i hodnoceni jsou převážně pozitivním způsobem. Ve škole bylo sledováno příznivé sociální klima.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Zdenka Spalová

.....

Člen týmu Mgr. Jaroslav Šafránek

.....

V Karlových Varech dne 17. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 1. 2005.....

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Milan Kovářik

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. ČŠI, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	11. 2. 05	05-1376/04-5065
Zřizovatel	31. 1. 05	05-1376/04-5065

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.